

Shrnutí hlavních poznatků

Demografický vývoj

- Počet obyvatel Libereckého kraje se v roce 2019 zvýšil především zásluhou zahraniční migrace na 443 690 obyvatel. Meziroční zvýšení počtu obyvatel vykázaly všechny okresy Libereckého kraje, nárůst počtu obyvatel přirozenou měnou i kladným saldem migrace byl zaznamenán pouze v okresech Liberec a Jablonec nad Nisou.
- Průměrný věk obyvatel Libereckého kraje v roce 2019 činil 42,3 let. Ženám bylo průměrně 43,7 let, mužům 40,9 let.
- Porodnost v Libereckém kraji byla v mezikrajském srovnání 6. nejvyšší. Pokračoval vzestupný trend dětí narozených mimo manželství. Průměrný věk matky při narození prvního dítěte byl nižší než republikový průměr (29,2 let) a činil 28,6 let.
- Většinu úmrtí v Libereckém kraji v roce 2019 způsobily nemoci oběhové soustavy a nádorová onemocnění. Třetí nejčastější příčinou byly nemoci dýchací soustavy.
- V Libereckém kraji bylo v roce 2019 potratem ukončeno nejméně těhotenství od roku 1990. Z dlouhodobého pohledu je patrný pokles umělých přerušování těhotenství, zatímco počet samovolných potratů spíše pozvolna narůstá.
- Počet sňatků v přepočtu na 1 000 obyvatel v kraji byl v mezikrajském srovnání 6. nejvyšší. Dlouhodobě se zvyšuje průměrný věk snoubenců při prvním sňatku. Přetrvává vysoká míra rozvodovosti na 1 000 obyvatel, v roce 2019 byla mezi kraji nejvyšší.
- Nejmladší obcí v kraji byly Bohatice v okrese Česká Lípa, nejvyšší průměrný věk měli obyvatelé obce Troskovice na Semilsku.

Sociální vývoj

- Podle Výběrového šetření pracovních sil se míra ekonomické aktivity v Libereckém kraji od roku 2005 pohybuje pod hranicí 60 %. Míra ekonomické aktivity žen byla v roce 2019 v mezikrajském porovnání nejnižší, míra ekonomické aktivity mužů pak 3. nejnižší.
- Podíl zaměstnaných v sekundárním sektoru v roce 2019 byl v Libereckém kraji mezi regiony nejvyšší a zároveň významně převýšil průměr za Českou republiku.
- Počet uchazečů o zaměstnání v Libereckém kraji byl v roce 2019 nejnižší od roku 1997, nabídka volných pracovních míst byla naopak nejvyšší od roku 1990.
- Mezi uchazeči o zaměstnání bylo nejvíce osob s nízkou kvalifikací, také jejich podíl však klesá.
- Čistý disponibilní důchod domácností v přepočtu na 1 obyvatele v Libereckém kraji byl mezi regiony 4. nejnižší.
- Mzdy v Libereckém kraji dlouhodobě rostou. Po odečtení vlivu inflace průměrná hrubá měsíční mzda meziročně reálně vzrostla o 3,9 %. V mezikrajském srovnání se průměrná mzda v kraji umístila na 6. nejvyšší pozici.
- Počet žáků základních škol roste od školního roku 2011/2012, také dětí v mateřských školách je v posledních třech letech více. Ubývají studující na středních školách, v desetiletém horizontu výrazně poklesl zájem o studium na vyšších odborných školách.

- V roce 2019 v kraji poklesl počet nemocensky pojištěných osob, vzrostl počet nově hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti a současně se meziročně zvýšila průměrná doba trvání 1 případu pracovní neschopnosti.
- Výdaje na dávky nemocenského pojištění vyplácené v Libereckém kraji byly v roce 2019 nejvyšší za posledních deset let.
- V porovnání s ostatními regiony České republiky se Liberecký kraj v počtu lůžek na 1 000 obyvatel ve věku 65 a více let v případě domovů pro seniory v roce 2019 umístil na třetí nejnižší pozici, u domovů pro osoby se zdravotním postižením na druhé spodní příčce a v případě domovů se zvláštním režimem obsadil pátou nejnižší pozici.
- Předčasný odchod do starobního důchodu využila v roce 2019 více než čtvrtina příjemců starobních důchodů v Libereckém kraji.
- Kriminalita v Libereckém kraji i přes meziroční pokles v roce 2019 překračuje republikový průměr. V přepočtu na 1 000 obyvatel připadlo 19,4 zjištěných trestných činů a v rámci krajů České republiky se jednalo o 5. nejvyšší hodnotu.

Ekonomický vývoj

- Liberecký kraj dlouhodobě patří mezi regiony s nižší úrovní hrubého domácího produktu. HDP na obyvatele v roce 2018 dosáhlo 77,2 % republikového průměru, byla to 3. nejnižší mezikrajská hodnota.
- Úplné náklady práce na jednoho zaměstnance v Libereckém kraji byly v roce 2018 v mezikrajském srovnání 5. nejvyšší.
- Vybavenost domácností informačními technologiemi je v kraji v porovnání s ostatními regiony stále nízká – osobním počítačem v roce 2018 disponovalo zhruba 73,4 % a přístupem k internetu 76,5 % domácností.
- V roce 2019 mírně poklesl počet ekonomických subjektů v Libereckém kraji, přičemž úbytek se týkal pouze fyzických osob. Naopak počet právnických osob se zvýšil.
- V roce 2019 v Libereckém kraji meziročně vzrostla produkce obilovin i jejich hektarový výnos.
- Tržby průmyslových podniků za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy v Libereckém kraji v roce 2019 meziročně vzrostly. V přepočtu na jednoho zaměstnance byla v kraji dosažena 7. nejvyšší mezikrajská hodnota.
- Na celkovém instalovaném výkonu elektrizační soustavy v Libereckém kraji v roce 2019 se téměř z 80 % podílely elektrárny využívající ekologické zdroje.
- Po nárůstu v předchozích dvou letech v roce 2019 v Libereckém kraji poklesl objem základní stavební výroby velkých stavebních firem (s více než 50 zaměstnanci).
- Počet zahájených bytů se v roce 2019 v Libereckém kraji meziročně zvýšil a byl v dlouhodobém časovém horizontu posledních 24 let nejvyšší, naopak počet dokončených bytů poklesl.
- Z celkové délky silnic v Libereckém kraji představují 65,4 % silnice 3. třídy, jednu pětinu silnice 2. třídy a 14,4 % silnice 1. třídy. Dálnice v kraji tvořily pouze 0,2 %.
- Mezi hromadnými ubytovacími zařízeními v kraji převažují penziony, z hlediska lůžkové kapacity se s penziony vyrovnávají hotely. Nejvíce zařízení se nachází v okrese Semily.

- Návštěvnost v Libereckém kraji byla v roce 2019 nejvyšší za posledních osm let. Mezi turisty převažovali domácí návštěvníci. Více než polovinu zahraničních hostů tvořili turisté z Německa a s odstupem z Polska, Slovenska a Nizozemska.

Životní prostředí

- Zemědělská půda postupně ubývá, zmenšuje se především plocha orné půdy. Navyšuje se plocha trvalých travních porostů, podíl lesních pozemků na celkové výměře kraje je mezi regiony nejvyšší.
- Cena vodného i cena za odvádění odpadních vod v Libereckém kraji byly v roce 2019 mezi regiony nejvyšší a převýšily republikový průměr o 5,50 Kč, resp o 9,40 Kč.
- Na ochranu životního prostředí bylo v Libereckém kraji v roce 2018 v přepočtu na 1 obyvatele proinvestováno 2 327 Kč, což mezi kraji znamenalo 6. nejnižší částku.
- V roce 2018 obyvatelé Libereckého kraje vyprodukovali nejméně komunálního odpadu na obyvatele v rámci krajů České republiky.
- Průmyslového odpadu bylo v kraji vyprodukováno 402,6 kg na 1 obyvatele, což byla 7. nejvyšší mezikrajská hodnota.